

Jaarrekening 2017

Regio Noord Oost Brabant

Jaarrekening 2017

INHOUDSOPGAVE	PAGINA
RAPPORT	
Algemene gegevens	3
JAARREKENING	
Balans per 31 december 2017	5
Staat van baten en lasten over 2017	7
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	8
Toelichting op de balans per 31 december 2017	9
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	14
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017	15
OVERIGE GEGEVENS	
Voorstel bestemming exploitatieresultaat boekjaar	19
Controleverklaring	19
BIJLAGEN	
Verhouding organisatie- en programmakosten tot de bijdragen	20
Projecten programma Economie & Innovatie	21
Verplichtingen uit hoofde van meerjarige Agenda Regio	22

Regio Noordoost Brabant 's-Hertogenbosch

1. Algemene gegevens

Zakelijke gegevens van de regio

Statutaire naam	Niet van toepassing
Handelsnaam	Regio Noordoost Brabant
Bedrijfsadres	Onderwijsboulevard 225
Bedrijfstype	Subsidieverlening
Kamer van Koophandel	Niet van toepassing

Activiteiten van de Regio

De regio heeft ten doel het bevorderen en stimuleren van de regionale economische ontwikkeling in de regio Noordoost-Brabant.

De regio tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- de ontwikkeling van projecten en programma's;
- het stimuleren van economische samenwerking en innovatie;
- de actieve werving van economische activiteiten en ondernemingen;
- het initiëren, adviseren en bemiddelen bij subsidies en ander overheidsinstrumentarium;
- het verstrekken van bijdragen om niet en risicodragende investeringen in (projectmatige) economische activiteiten en ondernemingen;
- alle andere activiteiten en werkzaamheden die bijdragen aan het bereiken van de doelstelling.

In 2017 heeft de Regio het programmabeheer van de volgende subsidieprogramma's verzorgd: REAP Noordoost Brabant 2012-2016 en Streeknetwerken 2012-2016 alsmede de Provinciale regeling "Economie en Innovatie 2016"

Vaststelling jaarrekening vorig boekjaar

Door de regio is over het jaar 2016 een jaarrekening opgesteld.
Hierbij heeft accountantskantoor EY op 1 juni 2017 een controleverklaring afgegeven
Deze is door het bestuur goedgekeurd.

Belastingen

De regio heeft geen rechtspersoonlijkheid en wordt daarom zelf niet aangeslagen voor belastingen.

Personeel

De regio heeft geen eigen personeel in dienst. Alle personeel wordt ingehuurd.
Over het boekjaar 2017 betroffen dit:

	FTE
Regiodirecteur	1,0
Subsidieprogramma's	0,3
Financieel beheer	0,2
Secretariaat	2,1
Communicatie	1,0

Daarnaast wordt via detachering van partners in de regio kostenloos personeel beschikbaar gesteld.
Deze zijn niet in bovenstaand overzicht opgenomen.

**Regio Noordoost Brabant
's-Hertogenbosch**

BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(Na resultaatbestemming)

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
ACTIVA		
Vlottende activa		
Te vorderen bedragen inzake subsidies	384.500	760.424
Overlopende activa	<u>200.701</u>	<u>317.366</u>
	<u>585.201</u>	<u>1.077.790</u>
Vordering op penvoerder		
Omzetbelasting onder BCF regeling	441.738	394.101
Rekening courant	<u>595.534</u>	<u>937.675</u>
	<u>1.037.272</u>	<u>1.331.776</u>
TOTAAL ACTIVA	<u>1.622.473</u>	<u>2.409.566</u>

(5)

ABAB Accountants B.V.

11 JUNI 2018

Voor identificatiedoeleinden
ABAB Accountants B.V.

**AgriFood
Capital**
Regio Noordoost-Brabant

**Regio Noordoost Brabant
's-Hertogenbosch**

BALANS PER 31 DECEMBER 2017

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
PASSIVA		
Eigen vermogen (Beschikbaar voor doelstellingen)		
Overige reserve	4.781	3.303
Bestemmingsreserve	<u>14.052</u>	<u>330.000</u>
	<u>18.833</u>	<u>333.303</u>
Kortlopende schulden		
Crediteuren	18.758	18.316
Verplichtingen uit hoofde van subsidieprogramma's	1.448.439	1.667.540
Overige kortlopende schulden	<u>136.443</u>	<u>390.407</u>
	<u>1.603.640</u>	<u>2.076.263</u>
TOTAAL PASSIVA	<u><u>1.622.473</u></u>	<u><u>2.409.566</u></u>

(6)

ABAB Accountants B.V.

1 JUNI 2018
WF
Voor identificatiedoeleinden
ABAB Accountants B.V.

**AgriFood
Capital**
Regio Noordoost-Brabant

**Regio Noordoost Brabant
's-Hertogenbosch**

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

	Realisatie 2017 €	Realisatie 2016 €
Baten		
Bijdragen regiopartners	2.782.127	1.985.381
Bijdragen Provincie	719.963	372.124
Overige bijdragen	27.500	23.750
Vrijval REAP en Streeknetwerken	134.780	827.470
	<u>3.664.370</u>	<u>3.208.724</u>
Lasten		
Organisatiekosten Regio	291.997	280.184
Programmakosten Regio	253.267	494.340
REAP	331.138	783.673
Streeknetwerken	592.744	221.118
Economie & Innovatie	583.388	-
AgriFood Capital	1.006.000	1.006.000
AgriFood Capital Werkt!	620.305	-
	<u>3.678.840</u>	<u>2.785.315</u>
	<u>-</u>	<u>-</u>
OPERATIONEEL RESULTAAT	-14.470	423.409
Financiële baten en lasten	-	-
RESULTAAT	-14.470	423.409
RESULTAAT BESTEMMING		
Onttrekken aan de Bestemmingsreserve	15.948	-330.000
Toevoegen aan de Overige reserves	-1.478	-93.409
RESULTAAT NA BESTEMMING	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>

ABAB Accountants B.V.

(7)

11 JUNI 2018
[Handwritten Signature]
Voor identificatie doeleinden
ABAB Accountants B.V.

Regio Noordoost Brabant 's-Hertogenbosch

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de door de regio gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zoals hierna beschreven. De jaarrekening is opgesteld naar de grondslag van historische kostprijs.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van eventuele voorzieningen voor mogelijke oninbaarheid.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Baten

De in de staat van baten en lasten vermelde baten bestaan voornamelijk uit ontvangen subsidies, bijdragen van overheidsinstanties en overige baten. De bijdrage van de regiopartners voor de regio activiteiten wordt verantwoord als bate in het jaar van ontvangst onder aftrek van reserveringen voor uitgaven in het kader van de meerjarige agenda.

De baten voor de subsidieprogramma's voor zover daar concrete uitgaven voor zijn gedaan.

Lasten

De lasten bestaan uit zowel kosten van het programmamanagement als uit kosten van verstrekte subsidies. De lasten zijn bepaald op basis van historische uitgaafprijzen en zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar zijn in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verantwoording subsidiestromen

Vanuit de provincie Noord-Brabant zijn diverse subsidies voor verschillende programma's toegezegd aan de Regio. Die programma's beslaan veelal meerdere jaren. De subsidiebaten van de provincie zijn daarom ook onderverdeeld in jaarlagen. In elk kalenderjaar wordt de betreffende jaarlaag als vordering verantwoord, waarop de daadwerkelijk ontvangen bedragen worden afgeboekt. Bij subsidieverlening van de Regio aan een project wordt de gehele subsidietoezegging als verplichting geboekt, die vervolgens naar rato van de (financiële) voortgang van een project als bate wordt verantwoord. De door de regio gesubsidieerde projecten moeten regelmatig rapporteren over hun financiële voortgang.

Vrijval

Aan het einde van de subsidiabele termijn van de Provinciale toezeggingen wordt aan de hand van de subsidievoorwaarden en de realisatie bepaald welk subsidiebedrag gedeclareerd kan worden bij de Provincie. Indien de bijdrage hoger is dan de tot ultimo boekjaar als gerealiseerd verantwoorde bijdragen, valt het verschil vrij ten gunste van de regio. De bijdragen door de regio aan de Provinciale subsidieprogramma's vallen vrij voor zover daartegenover nog geen verplichtingen jegens derden zijn aangegaan en voor zover de gedane toezeggingen niet gedekt kunnen worden uit het Provinciale deel van de subsidie.

Resultaatbestemming

Het resultaat voor bestemming betreft het reguliere resultaat op basis van bovenstaande grondslagen. In de staat van baten en lasten is aanvullend de resultaatbestemming weergegeven. Het resultaat na bestemming betreft het resultaat na mutatie van de resultaatbestemming in het vermogen.

**Regio Noordoost Brabant
's-Hertogenbosch**

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

Activa

VLOTTENDE ACTIVA

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

Overige vorderingen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Te vorderen bedragen ihkv REAP 2012-2015	-	25.000
Te vorderen bedragen ihkv Streeknetwerken 2013-2016	384.500	384.498
Te vorderen bedragen ihkv Economie & Innovatie	0	350.926
Overlopende activa	<u>200.701</u>	<u>317.366</u>
	<u>585.201</u>	<u>1.077.790</u>

Vordering op penvoerder

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Te ontvangen Partners BTW compensatie	441.738	394.101
Rekeningen-courant 's Hertogenbosch inz Regio	-610.374	-474.638
Rekeningen-courant 's Hertogenbosch inz Streeknetwerken	-9.192	643.533
Rekeningen-courant 's Hertogenbosch inz REAP	405.090	768.780
Rekeningen-courant 's Hertogenbosch inz Economie en Innovatie	224.986	0
Rekeningen-courant 's Hertogenbosch inz AFC Werkt!	<u>585.024</u>	<u>0</u>
	<u>1.037.272</u>	<u>1.331.776</u>

De geldmiddelen zijn beschikbaar voor de doelstellingen van de regio en worden beheerd door de Gemeente 's-Hertogenbosch.

Passiva

EIGEN VERMOGEN

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Overige reserves		
De reserves van de regio worden aangewend voor de doeleinden van de regio		
Het verloop van de reserve is als volgt:		
Saldo per 1 januari	3.303	-90.106
Toevoeging resultaat 2017	1.478	
Toevoeging (resultaat 2016)		<u>93.409</u>
Saldo per 31 december	<u>4.781</u>	<u>3.303</u>

Regio Noordoost Brabant 's-Hertogenbosch

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

Bestemmingsreserve	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Het verloop van de reserve is als volgt:		
Saldo per 1 januari	330.000	0
Naar meerjarige Agenda: Leisure Ontwikkelfonds 2017	-100.000	100.000
Naar meerjarige Agenda: Leisure Ontwikkelfonds 2018	-100.000	100.000
Energieagenda	0	30.000
Naar meerjarige Agenda: We are food 2018	-100.000	100.000
Resultaat Agrifood Capital Werkt!	-15.948	0
Saldo per 31 december	<u>14.052</u>	<u>330.000</u>

Het bestuur heeft besloten een bijdrage van € 100.000,-- per jaar toe te kennen aan het Leisure Ontwikkelfonds 2017-2020. De bijdragen voor de jaren 2017 en 2018 zijn aan de bestemmingsreserve onttrokken. Het Leisure Ontwikkelfonds is een door de stichting Leisure ontwikkelingsfonds uitgevoerd subsidieprogramma. De reservering voor We are Food 2018 is gebruikt ter dekking van de bijdrage aan het We Are Food Event in 2018. Hiertoe is in 2017 besloten.

De regio is voor deze bijdragen meerjarige verplichtingen aangegaan. Hiervan is in 2017 € 100.000,-- betaald. Het saldo is opgenomen in de meerjarige verplichtingen van de regio, zoals in bijlage III is opgenomen.

De reservering voor de energieagenda is bestemd voor de uitvoering van maatregelen voortvloeiend uit de Energieagenda.

KORTLOPENDE SCHULDEN

Crediteuren	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Crediteuren volgens aanwezige saldijst per 31 december	<u>18.758</u>	<u>18.316</u>

Schulden uit hoofde van programma's

Nog te ontvangen facturen Agrifood Capital Werkt!	533.384	0
Nog te realiseren Subsidieregeling Economie & Innovatie	21.001	350.926
Verplichtingen uit hoofde van verleende subsidies REAP 2012-2015	213.469	596.550
Verplichtingen uit hoofde van verleende subsidies Streeknetwerken	82.643	720.064
Verplichtingen uit hoofde van verleende subsidies Economie & Innovatie	118.985	0
Verplichtingen uit hoofde van Meerjarige regioagenda	478.956	0
Totaal schulden uit hoofde van subsidieprogramma's	<u>1.448.439</u>	<u>1.667.540</u>

Overige kortlopende schulden	<u>136.443</u>	<u>390.407</u>
	<u>136.443</u>	<u>390.407</u>

**Regio Noordoost Brabant
's-Hertogenbosch**

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

REAP

Voor het REAP 2012-2015 door de provincie Noord-Brabant subsidies toegezegd

	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>Totaal</u>
Uitvoeringskosten programma	69.079	74.137	27.706	170.921
Projectkosten	<u>276.316</u>	<u>296.547</u>	<u>110.822</u>	<u>683.686</u>
Totaal toegezegd door de Provincie	345.395	370.684	138.528	854.607
Verplichtingen jegens derden	378.496	764.539	458.499	1.601.534
Budget beheerskosten programma	<u>69.079</u>	<u>74.137</u>	<u>27.706</u>	<u>170.921</u>
Totaal gerealiseerd voor het REAP	447.575	838.676	486.205	1.772.455
Toegezegd door de Provincie	345.395	370.684	138.528	854.607
Toegezegd door de Regio	<u>109.257</u>	<u>482.805</u>	<u>400.176</u>	<u>992.238</u>
Vrijval ongebruikt budget	<u>-236.138</u>	<u>112.121</u>	<u>105.177</u>	<u>-18.840</u>
Nog te realiseren	7.077	14.813	52.499	74.390
Verplicht jegens derden	385.573	779.352	510.999	1.675.924
Vrijval in 2017	-7.077	-14.813	-52.500	-74.390
Betaalde voorschotten	<u>361.393</u>	<u>666.360</u>	<u>360.312</u>	<u>1.388.065</u>
Resterende verplichting	17.103	98.179	98.188	213.469

De afrekening over de subsidiejaren 2012 en 2013 is in 2016 ingediend bij de Provincie. Hierop is in 2017 door de Provincie positief beschikt. Over het programmajaar 2014 is in 2017 een afrekening ingediend. Hierop is begin 2018 door de Provincie positief beschikt. De afrekening over de jaren 2015 en 2016 volgt in 2018. Daarna is het gehele REAP programma afgerekend met de Provincie.

ABAB Accountants B.V.

(11)

11 JUNI 2018

 Voor identificatiedoeleinden:
 ABAB Accountants B.V.

**AgriFood
Capital**
 Regio Noordoost-Brabant

Regio Noordoost Brabant 's-Hertogenbosch

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

STREEKNETWERKEN

Voor het streeknetwerkenprogramma 2013-2016 zijn door de Provincie Noord-Brabant subsidies toegezegd.

	<u>2012-2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>Totaal</u>
Uitvoeringskosten programma	91.500	50.000	25.000	166.500
Projectkosten	<u>366.000</u>	<u>200.000</u>	<u>100.000</u>	<u>666.000</u>
Totaal toegezegd door de Provincie	457.500	250.000	125.000	832.500
Verplichtingen jegens derden	394.414	389.648	460.218	1.244.280
Budget beheerskosten programma	<u>91.500</u>	<u>50.000</u>	<u>25.000</u>	<u>166.500</u>
Totaal gerealiseerd voor het programma	485.914	439.648	485.218	1.410.780
Toegezegd door de Provincie	457.500	250.000	125.000	832.500
Toegezegd door de Regio	<u>28.414</u>	<u>189.648</u>	<u>360.218</u>	<u>578.280</u>
Nog te realiseren	0	0	0	0
Verplicht jegens derden	357.867	464.249	482.554	1.304.670
Vrijval in 2017	36.547	-74.601	-22.336	-60.390
Betaalde voorschotten	<u>394.414</u>	<u>389.648</u>	<u>377.574</u>	<u>1.161.637</u>
Resterende verplichting	0	0	82.644	82.644

De toezegging van de Provincie wordt over de jaren toegerekend naar rato van de looptijd.

De Provincie zegt de subsidie ineens over meerdere jaren toe.

Op 30 juni 2016 is het programma Streeknetwerken beëindigd. De realisatie op het programma in de nog af te rekenen jaren 2012 - 2016, geeft recht op de volledige toegezegde Provinciale bijdrage.

De niet aan derden toegekende middelen vallen daarom vrij ten gunste van de Regio.

In 2017 is een afrekening van het gehele programma ingediend bij de Provincie. Hierop is door de Provincie begin 2018 positief beschikt.

Regio Noordoost Brabant 's-Hertogenbosch

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

SUBSIDIEREGELING ECONOMIE EN INNOVATIE 2016

Voor het programma Economie en Innovatie 2016 zijn door de Provincie subsidies toegezegd.
De regio verstrekt subsidies op grond van deze regeling in mandaat van de Provincie aan derden.

	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>Totaal</u>
Verplichtingen jegens derden	0	679.925	679.925
Toegezegd door de Provincie	350.926	0	350.926
Toegezegd door de Regio	0	350.000	350.000
Nog te realiseren	<u>350.926</u>	<u>-329.925</u>	<u>21.001</u>
Verplicht jegens derden	0	679.925	679.925
Vrijval in 2017	0	0	0
Betaalde voorschotten	0	560.940	560.940
Resterende verplichting	<u>0</u>	<u>118.985</u>	<u>118.985</u>

Dit programma is in december 2016 van start gegaan.

De regio heeft in 2017 besloten € 350.000,-- ter beschikking te stellen voor dit programma.

Het budget voor de uitvoeringskosten bedraagt € 63.420,-- en is onvoorwaardelijk en onafhankelijk van de realisatie van het programma. Dit bedrag wordt naar tijdsgelang als opbrengsten verantwoord.

MEERJARIGE AGENDA REGIO

Voor de regionale agenda worden naast eenmalige uitgaven, ook toezeggingen gedaan aan derden, welke de jaargrens overschrijden. Deze middelen worden uit de bijdrage van de regiopartners gereserveerd in het jaar waarin de verplichting daadwerkelijk is aangegaan, of daartoe is besloten.

	<u>2017</u>	<u>Totaal</u>
Verplichtingen jegens derden	661.423	661.423
Toegezegd door de Regio	661.423	661.423
Nog te realiseren	<u>0</u>	<u>0</u>
Verplicht jegens derden	661.424	661.424
Vrijval in 2017	0	0
Betaald aan derden	182.468	182.468
Resterende verplichting	<u>478.956</u>	<u>478.956</u>

Zie bijlage III voor een specificatie van de verplichtingen

**Regio Noordoost Brabant
's-Hertogenbosch**

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

OVERIGE KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Nog te ontvangen facturen	120.390	352.683
Nog te betalen accountantskosten	16.053	37.724
	<u>136.443</u>	<u>390.407</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichting en activa

Er is een verplichting uit hoofde van een huurovereenkomst tot en met 31-12-2017. Deze bedraagt € 65.018 per jaar exclusief servicekosten.

Deze huurovereenkomst is voor 2018 onder dezelfde voorwaarden verlengd voor 8 werkplekken tegen een totaalbedrag van € 65.018,-- exclusief BTW en servicekosten.

**Regio Noordoost Brabant
's-Hertogenbosch**

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

	Realisatie 2017	Realisatie 2016
Baten		
Dekking Regio		
Ontvangen bijdragen regiopartners	2.080.027	2.068.256
Af: Meerjarige verplichtingen	-704.688	-454.999
Bijdrage regiopartners	<u>1.375.339</u>	<u>1.613.257</u>
Overige baten	<u>27.500</u>	<u>23.750</u>
	<u><u>1.402.839</u></u>	<u><u>1.637.007</u></u>
Dekking Meerjarige Regionale Agenda		
Bijdrage provincie	0	0
Bijdrage regiopartners	82.468	0
Bijdrage derden	0	0
Vrijval Regioagenda	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u><u>82.468</u></u>	<u><u>0</u></u>
Dekking REAP		
Bijdrage provincie	154.345	286.775
Bijdrage regiopartners	154.345	286.775
Bijdrage derden	0	0
Vrijval REAP programma	<u>74.390</u>	<u>598.641</u>
	<u><u>383.080</u></u>	<u><u>1.172.191</u></u>
Dekking Streeknetwerken		
Bijdrage provincie	285.148	85.349
Bijdrage regiopartners	285.148	85.349
Bijdrage derden	0	0
Vrijval Streeknetwerken	<u>60.390</u>	<u>228.829</u>
	<u><u>630.686</u></u>	<u><u>399.526</u></u>
Dekking Economie & Innovatie		
Bijdrage provincie	280.470	0
Bijdrage regiopartners	280.470	0
Bijdrage derden	0	0
Vrijval Economie & Innovatie	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u><u>560.940</u></u>	<u><u>0</u></u>

**Regio Noordoost Brabant
's-Hertogenbosch**

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

	Realisatie 2017	Realisatie 2016
Dekking Agrifood Capital werkt!		
Bijdrage provincie	0	0
Bijdrage regiopartners	604.357	0
Bijdrage derden	0	0
Vrijval Economie & Innovatie	0	0
	<u>604.357</u>	<u>0</u>
TOTAAL BIJDRAGEN EN DEKKINGEN	<u>3.664.370</u>	<u>3.208.724</u>
Lasten		
	Realisatie 2017	Realisatie 2016
Organisatiekosten Regio		
Regiodirecteur	113.437	110.556
Secretariaat	53.873	36.014
Medewerker PR	44.972	35.235
PR, communicatie	23.645	32.303
Financieel beheer gem den Bosch	24.200	24.200
Accountantskosten	30.357	37.840
Huisvesting	43.504	40.541
Bijeenkomsten en representatie	0	2.535
Algemene kosten	13.255	4.001
Financieel beheer Regio en subsidieprogramma's	70.235	76.541
Vergoeding Provincie uitvoeringskosten E&I	-58.135	-5.285
	<u>359.342</u>	<u>394.482</u>
<i>Subtotaal Organisatiekosten</i>	359.342	394.482
Door te belasten aan REAP	-22.448	-57.149
Door te belasten aan Streeknetwerken	-22.448	-57.149
Door te belasten aan Economie & Innovatie	-22.448	0
	<u>291.997</u>	<u>280.184</u>

De aan derden doorbelaste kosten zijn reeds in mindering gebracht op de organisatie kosten. De kosten voor het secretariaat en Medewerker PR waren in 2016 eenmalig lager, omdat de opslag vanuit de Gemeente den Bosch over de jaren 2014 en 2015 is teruggedraaid.

**Regio Noordoost Brabant
's-Hertogenbosch**

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

	Realisatie 2017	Realisatie 2016
REAP		
Kosten programmabureau	22.448	57.149
Projectuitgaven	308.690	726.524
	<u>331.138</u>	<u>783.673</u>
Streeknetwerken		
Kosten programmabureau	22.448	57.149
Projectuitgaven	570.296	163.969
	<u>592.744</u>	<u>221.118</u>
Economie & Innovatie		
Kosten programmabureau	22.448	0
Projectuitgaven	560.940	0
	<u>583.388</u>	<u>0</u>
Agrifood Capital		
Kosten uit hoofde overeenkomst Agrifood Capital B.V.	1.006.000	1.006.000
	<u>1.006.000</u>	<u>1.006.000</u>
Agrifood Capital Werkt!		
Kosten Programmamanagement gemeente den Bosch	230.058	0
Kosten Programmamanagement gemeente Oss	53.326	0
Kosten Projectbijdragen Weener XL	250.000	0
Arbeidsmarktdashboard	19.333	0
Aandeel in de indirecte kosten regio	67.588	0
	<u>620.305</u>	<u>0</u>

Regio Noordoost Brabant 's-Hertogenbosch

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

	Realisatie 2017	Realisatie 2016
Regio agenda (niet meerjarig)		
Ondernemerslift +	90.182	98.888
European Region for Gastronomy	96	108.118
Publiekcampagne van Gogh huis	0	7.492
Landscaping the Food	0	36.052
Gebiedsagenda	28.586	41.017
Bedrijventerreinen	0	24.722
Ruimte en Mobiliteit	29.705	0
Snelfietsroutes	3.072	11.328
Streekhuis het Groene woud	71.153	70.154
Regiodag, Ambtelijke ontmoetingsdag en Zomerevent	7.276	688
Strategie Economie	581	0
Internationale samenwerking	2.346	0
Werk door Derden	7.891	81.684
Catering tijdens events	2.974	9.728
Huur ruimten tijdens events	9.406	4.471
	<u>253.267</u>	<u>494.340</u>

De bedragen zijn inclusief BTW onder aftrek van de gecompenseerde BTW.
De BTW wordt door de regiopartners gecompenseerd bij het BTW compensatiefonds en vervolgens weer ter beschikking gesteld aan de regio.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en soortgelijke baten	0	0
Rentelasten en soortgelijke lasten	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>

's-Hertogenbosch, 7 juni 2018

De regiomanager:

R. Peerenboom

Regio Noordoost Brabant

ABAB Accountants B.V.

(18)

11 JUNI 2018
Voor identificatie doeleinden:
ABAB Accountants B.V.

**AgriFood
Capital**
Regio Noordoost-Brabant

**Regio Noordoost Brabant
's-Hertogenbosch**

OVERIGE GEGEVENS

Vorstel bestemming operationeel resultaat boekjaar

In de toelichting op de staat van baten en lasten is aangegeven op welke wijze het resultaat wordt verdeeld naar de bestemmingsreserve.

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Regio Noordoost Brabant

A. Verklaring betreffende de jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Regio Noordoost Brabant te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Regio Noordoost Brabant op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de grondlagen voor waardering en resultaatbepaling zoals uiteengezet in de toelichting van de jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2017;
- de staat van baten en lasten over 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondlagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Regio Noordoost Brabant zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op de toelichting van de jaarrekening waarin de basis voor de financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor de convenantpartners met als doel het samenwerkingsverband in staat te stellen te voldoen aan de vereisten zoals overeengekomen in het bestuursconvenant. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor de convenantpartners in het kader van het afleggen van verantwoording. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Verklaring over de in de jaarrekening opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- de overige gegevens;
- bijlage verhouding organisatie- en programmakosten;
- bijlage projecten programma Economie & Innovatie en verplichtingen uit hoofde van meerjarige Agenda Regio.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met de door de Regio Noordoost Brabant gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in de toelichting van de jaarrekening. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de financiële overzichten mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het samenwerkingsverband in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het samenwerkingsverband te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële overzichten

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze financiële overzichten nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het samenwerkingsverband;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Tilburg, 11 juni 2018

ABAB Accountants B.V.

Was getekend

W.J.C.J. Pullens RA

**Regio Noordoost Brabant
's-Hertogenbosch**

BIJLAGEN

Verhouding organisatie- en programmakosten

In de bijlagen is een overzicht opgenomen van de verhouding in de overheadkosten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>	
Regiodirecteur	113.437	110.556	
Werk regiodirecteur voor projecten	85.077-	82.917-	
Secretariaat	53.873	36.014	
Medewerker PR	44.972	35.235	
PR, communicatie	23.645	32.303	
Financieel beheer gem den Bosch	24.200	24.200	
Accountantskosten	30.357	37.840	
Projectmanagers	-	-	
Huisvesting	43.504	40.541	
Bijeenkomsten en representatie	-	16.734	
Algemene kosten	13.255	4.001	
Financieel beheer Regio en subsidieprogramma's	70.235	76.541	
Vergoeding Provincie uitvoeringskosten E&I	58.135-	5.285-	
Door te belasten aan REAP	22.448-	57.149-	
Door te belasten aan Streeknetwerken	22.448-	57.149-	
Totaal uitvoeringskosten voor de regio	<u><u>229.368</u></u>	<u><u>211.465</u></u>	A
Kosten programmabureau REAP	22.448	87.043	
Kosten programmabureau Streeknetwerken	22.448	56.900	
Kosten programmabureau Economie & Innovatie	22.448	-	
Exploitatiekosten Agrifood Capital BV	223.314	231.704	
Totaal programmakosten voor de regio	<u><u>290.660</u></u>	<u><u>375.647</u></u>	B
Inzet regiopartners voor de regio (excl. AFC Werkt!)	2.177.770	1.985.381	C
Inzet regiopartners voor AFC Werkt	604.357	-	
Inzet Provincie	719.963	372.124	
Overige bijdragen	27.500	23.750	C
Totaal bijdragen	<u><u>3.529.590</u></u>	<u><u>2.381.254</u></u>	D
Percentage bijdrage gebruikt voor uitvoering (A+B)/D	14,73%	24,66%	
Percentage bijdrage gebruikt voor uitvoering regio (A/C)	10,40%	10,53%	

De doelstelling van deze berekening is inzicht te geven in de ambtelijke kosten die gemaakt moeten worden om uitvoering te geven aan de doelstellingen en ambities van de Regio Noordoost Brabant. In het convenant is opgenomen dat de overhead maximaal 25% van de totale kosten mag zijn.

De kosten van de Regiomanager worden voor 75% toegerekend aan de programmakosten en 25% aan de ambtelijke uitvoeringskosten. Dit is een reële inschatting van de feitelijke tijdsbesteding.

De kosten voor de bestuurlijke bijeenkomsten zijn in deze berekening als organisatie-, maar niet als programmakosten aangemerkt. Het zou op zich logisch zijn dat deze kosten van de portefeuillehoudersoverleggen aan de programma's zouden worden toegerekend. Deze kosten zijn immers direct te relateren aan de programma's die zij uitvoeren.

**Regio Noordoost Brabant
's-Hertogenbosch**

BIJLAGEN

Projecten programma Economie & Innovatie

Projectomschrijving	Subsidie	Betaald per 31-12-2017
eCMR in mestexport	50.000	40.000
Zuivelvervangende drank	50.000	50.000
Whisky Experience	29.600	23.680
Big Data - Real Food community	49.500	39.600
Floating Farm	43.700	34.960
ELX Pro	50.000	50.000
One2Born	50.000	40.000
Sanitation unit	50.000	40.000
MDS Zadenscheider	50.000	40.000
Nofoodwasted+	50.000	40.000
IA Dieseltuning	50.000	40.000
Livestock R&I	48.750	39.000
POWLI AFB	50.000	40.000
Den Food Bosch	48.375	38.700
DISP against Food Waste (DAFW)	5.000	0
Mobile Sanitation Unit Prototype 1 (MSU1)	5.000	5.000
	<u>679.925</u>	<u>560.940</u>

Afgewezen aanvragen

Trend 4 business
Boerenvoedselbeleving app
Fruitfunk
Ontwikkelen Shotverpakking
Supply-chain big-data verkenning in NO-Brabant
Food supply chain finance
Sensortag

**Regio Noordoost Brabant
's-Hertogenbosch**

BIJLAGEN

Verplichtingen uit hoofde van meerjarige Agenda Regio

Omschrijving / doel	Subsidie	Betaald per 31-12-2017
Leisure Ontwikkelfonds 2017 en 2018	200.000	0
Bijdrage Ondernemerslift+ 2018	100.000	0
Bijdrage We Are Food 2018	100.000	100.000
Reshoring tool	20.000	0
Expat Centre	25.000	0
Carbon Valley	25.000	0
Laanboomteelt op het melkveebedrijf	25.000	0
Alternatieve teelten en landschappelijke inpassing	4.900	0
Aanpak Noordelijke Maasvallei	40.000	0
Proeftuin Agro As De Peel	50.000	35.945
Blue Zone Oss	25.000	0
Ruimte & Mobiliteit	46.523	46.523
	<u>661.423</u>	<u>182.468</u>